

הפורתח בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוזו
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום ראשון ט' אייר תשפ"ג | דף היומי בבלי: סוטה לב | דף הכולל: גיטין ב.
דף היומי בהלכה: מסימן קכ"ח סעיף ל"ח עד סעיף מ"א.
מוסר: שמירת הלשון - פרק כ"א עד 'וידבר העם'.
קנין חכמה הלימוד השבועי: ש. הפרישות פ"ה 'והשתדל אח"כ לאטום אזניך" פ"ו 'ומהם מעשה אלישע"

**"כך החלה מערכת הכריזה של צרכניית הענק,
להשמיע בקביעות שיעור יומי ב'תלמוד ירושלמי'...
אמרתי עליהם שהם מחייבים את כל עם ישראל"**

אלפי לומדי 'הדף היומי' בתלמוד הירושלמי מתחילים היום ללמוד מסכת דמאי • שיחה עם הגאון רבי שמואל בקר שליט"א, מגיד שיעור ב'דרשו' על התלמוד הירושלמי, בשיחה מיוחדת לרגל תחילת לימוד המסכת החדשה

"התוכנית שלנו היא להשלים וללמוד את סדר זרעים בירושלמי, כשנלמד את סדר קדשים בש"ס הבבלי, כי הרי אין ירושלמי על 'קדשים', והמטרה היא שבסופו של דבר נסיים יחד את הש"ס הבבלי והש"ס הירושלמי בקול רינה והמון חוגג. "לשמחתי, השיעורים הללו מוקלטים ומשודרים, ואנשים רבים שומעים אותם, גם כאלה שלא נמצאים בשיעור שלנו באופן פיזי.

"לפני כשנתיים נודע לי דבר מדהים", הוא מספר, "סיפרו לי על קבוצה של אברכים חשובים שנאלצים לעבוד לפרנסתם, ומאחר והם לא רוצים לעזוב את הכולל, הם מצאו פיתרון מעניין. מדי בוקר הם משכימים קום, והולכים לעבוד בצרכנייה ענקית שנמצאת כאן בירושלים, שם הם עובדים במשך שעתיים או שלוש שעות, מסדרים את כל המדפים, מעמיסים סחורה ומכינים את הצרכנייה ליום פעילות נוסף. בשעת בוקר מוקדמת יחסית הם כבר מסיימים את העבודה, ופונים לבית הכנסת להתפלל, ולאחר מכן הם הולכים ללמוד בכולל.

"האברכים הללו החליטו שבזמן שהם מסדרים את המדפים, הם יכולים לנצל גם אותו ללימוד תורה. ביקשו וקיבלו רשות מהנהלת החנות, וכך החלה מערכת הכריזה של צרכניית הענק, להשמיע בקביעות שיעור יומי ב'תלמוד ירושלמי'... אמרתי

לרגל סיום מסכת 'פאה' בסדר לימוד 'הדף היומי' בתלמוד הירושלמי, ולכבוד תחילת לימוד מסכת 'דמאי', בה מתחילים אלפי הלומדים לעסוק היום, פנינו לגאון רבי שמואל בקר שליט"א, מרא דירושלמי ומגיד שיעור בירושלמי, במוקד השיעורים של 'דרשו', וביקשנו שייתן מעט רקע על המסכת החדשה, לתועלת הלומדים.

הגר"ש בקר ניאות בשמחה והסביר שמבחינתו מדובר בהגשמתו של חלום ישן: "זה לא יאומן", הוא אומר בסיפוק לא מוסתר. "כמות האנשים שלומדים היום ירושלמי, זה דבר שאין לו תקדים בהיסטוריה. ממש בחינה של אכשר דרא, כשתורת ארץ ישראל יוצאת מההסתר והמצב הכמעט חשאי שבו היא היתה עד כה, ורבים רבים ניאותים לאורה".

למעשה החל הרב בקר למסור שיעור בירושלמי, כבר לפני מספר שנים, בתחילתו של מחזור הלימוד של הדף היומי הבבלי הנוכחי.

"בשיעור שאני מוסר בדף היומי בבלי, החלטנו, בעצה אחת עם כלל משתתפי השיעור, שנלמד כל יום את הדף המקביל גם בירושלמי. אומנם כשהגענו למסכתות הנלמדות כעת ב'דרשו', פאה, דמאי ושאר המסכתות של סדר זרעים, דילגנו עליהן והמשכנו למסכתות של סדר מועד, ולאחר מכן סדר נשים.

ומסבירים שמעיקר הדין אדם אינו מחויב לקנות בגד עם ארבע כנפות. מי שיש לו ארבע כנפות בבגדו חייב להטיל בו ציצית. אבל ישראל קדושים, קונים מלכתחילה בגד של ארבע כנפות כדי להתחייב בציצית ולקיים את המצווה החשובה.

אנחנו רואים מכאן שדבר שישראל עושים יותר ממה שהם חייבים, יש לו כח של הגנה והצלה.

כך גם לעניין 'מדיא', כמו שאמרנו הכלל הוא שרוב עמי הארץ מעשרין, אבל אנחנו מחמירים יותר מהצורך ומפרישים מעשרות גם מדמאי ובזכות זה הקב"ה מגן עלינו ומציל אותנו מכל צרה וצוקה, במיוחד כעת שהמצב הביטחוני הולך ומתערער, זה זמן שבו אנחנו צריכים להתחזק בלימוד מצווה זו של הפרשת מעשרות מדמאי, כדי להראות את חובתם של ישראל למצוות, ולזכות בהגנה שמימית מעולה מכל זק וצרה שלא תבוא.

בהזדמנות זו, נברך את אלו שזכו לסיים את מסכתות ברכות ופאה, ונפנה גם לאלו שלא זכו לכך, עדיין לא מאוחר. אפשר להצטרף היום ללימוד ה'תלמוד הירושלמי', ולהגן על עצמם ועל כלל ישראל בכח התורה הקדושה, תורת ארץ ישראל.

עליהם שהם מחייבים את כל עם ישראל. הם מוכיחים שגם בזמן של עבודה, ואפילו שזאת עבודה פיזית שאינה קלה כל עיקר, הם מצליחים לנצל את זה כדי ללמוד תורה, אני מרגיש זכות עצומה שהם בחרו לשמוע דווקא את השיעורים שלי. קטונתי מכל החסדים ומכל האמת".

את השיחה עם הגר"ש בקר אנו מסיימים עם הכנה מרוכזת ללימוד של מסכת 'דמאי'.

"התקנה של דמאי תוקנה על ידי יוחנן כהן גדול", אומר הרב בקר, "אומנם רוב עמי הארצות מעשרים, אבל בכל זאת גזרו שיצטרכו להפריש דמאי ליתר ביטחון, כדי לצאת מידי ספק, וכך מעיד שמו של הדמאי עליו 'דא מאי' - כלומר 'מה זה?'.

"לכן, בגלל שזאת תקנה שהיא רק לרווחא דמילתא, יש 'חריגים'. לעניים התירו לאכול דמאי, לחיילי המלך שנמצאים במסע במסגרת תפקידם, מותר לאכול דמאי, ויש עוד הלכות רבות שנוגעות לעניין הזה, כפי שנראה במסכת עצמה בסייעתא דשמיא.

למעשה, חז"ל אומרים שמצוות ציצית 'מגנא ומצלא'.

אתא ובא ליל שבת בו חל יום ההולדת של ר' מוישה, הוא יצא אל בית הכנסת ואל הבית נכנסו בניו ובנותיו הנשואים שהוזמנו בסודי סודות. ר' מוישה שנכנס כהרגלו מלווה במלאכי השבת לא ציפה להפתעה הגדולה

הרב ישראל היימן על הכוח של תורה ומצוות

שידיו מליאות בעבודת הקודש ורבים משחרים לפתחו דווקא. מי לרכוש תפילין ומזוזות מהודרות ומי ללמוד וללטש את אמנות עשיית הסת"ם.

לקראת יום ההולדת החמישים הגיעה אשת החיל את מוחה בנסיון למצוא מתנה יפה וחשובה שתבטא את הערכתה ואת חשיבותו של בעלה היקר בעיניה. בסתר עמלה הרעייה על מפה יוקרתית וחשובה שתפאר את שולחן השבת. היא רכשה מפה פשוטה ובעבודת נמלים ובשעות רבות של עבודה היא יצרה לה ציצים ופרחים לפאר אותה ביותר לכבוד השבת ולכבוד בעלה היקר. למי שמבין בדבר רק נאמר שהמפה הזו הכילה כעשרים אלף איקסים של מכונת תפירה שנקמו בידי אמן ליצירה מושלמת ששובבה כל עין.

אתא ובא ליל שבת בה חל יום ההולדת של ר' מוישה, הוא יצא אל בית הכנסת ואל הבית נכנסו בניו ובנותיו הנשואים שהוזמנו בסודי סודות. המפה הרגילה הוחלפה במהירות במפה החדשה והיוקרתית עליה עמלה אם הבנים ומעליה נערכו כלים יפים ואוכל מיוחד שהכינו כל אחד מהנשואים לקראת השבת המיוחדת.

פרשיות אלו מליאות מזן אל זן במצוות רבות ומגוונות המעמידות את היות העם הנבחר גבוה ומרומם על שאר אומות העולם. אף פרשתנו המתחילה עם מצוות ההבדלה בין הכהנים ובין העם מבטאת את ייחודיותו של שבט הכהונה ורוממותו. תכלית המצוות הללו הינם ביסוד מטרת נתינת התורה כמו שאמר משה רבנו לעם ישראל אחרי מעמד הר סיני. "כי לבעבור נסות אתכם בא האלוקים" וברש"י מלשון נס והרמה. מכאן שפרשיות אלו הם יסוד התורה וההרגשה הזו של הרוממות והגדולה היא התכלית אליה אמורה התורה ושמירת מצוותיה להביא כל אחד מאיתנו.

ניתן לראות במוחש את הרוממות העדינות אליה התורה מביאה את שומריה בכל שטחי החיים, כל בן תורה וכל שומר מצוות באשר הוא מעפיל אל פסגות עדינות הנפש וצחצוח המידות רק מעצם היותו דבוק בתכלית העולם היא התורה הקדושה.

הסיפור הבא ימחיש לכל את הפסגה אליה ניתן להגיע מתוך שמירת התורה והמצוות כאשר החיים ה'פשוטים' נהפכים ליותר נשגבים ותעצומות הנפש מתגלות דווקא בשעות של גבורה ואכזבה עמוקה.

לצורך הסיפור נקרא לו ר' מוישה. הוא סופר מצליח ומבוקש

על מה ולמה הייתה התגובה קיצונית כל כך. הוא הבין שכעת זו לא השעה הכשירה להתייעץ על שום נושא שהוא והותיר את ר' מוישה בגפו מהורהר ושוקל את צעדיו.

בחלוף מס' דקות צלצל הנייד של ר' מוישה וביתו הצעירה שאלה אותו להיכן הוא נעלם פתאום. "אני לא מסוגל לעלות ולראות את הפנים של אמא כשהיא תראה את מה שהתחולל, אחרי שאמא תראה ותירגע קצת תקראי לי ונראה מה לעשות".

אל תדאג אבא, הגיבה ביתו במהירות, אתה יכול לעלות הביתה בלי שום חשש, אמא כבר ראתה את מה שקרה ואין שום בעיה.

"רק תגידי לי מה היא הגיבה" ביקש ר' מוישה בנסיון לדעת

עם מה עליו להתמודד כעת.

אמא אכן נבהלה נורא כשראתה את הנזק הבלתי הפיך שנגרם למפה, עדכנה הבת, לקח לה חצי דקה בערך להתעשת, אחר כך היא קיפלה את המפה בעדינות בקפלים מדויקים והניחה אותה אחר כבוד בפח האשפה. הוא הסתובבה ואמרה לנו "אמנם עשיתי במפה הזו עשרים אלף איקסים אבל עכשיו אני עושה עליה את הוי הראשון..."

אין דרך אחרת להבין סיפור כזה, אין צורה להכיל גדלות נפש שכזו בלי העידון של התורה, בלי לחוש שהמצוות מרוממות ומקדשות את האדם. אין עוד אומה ולשון שאפשר למצוא בהם סיפורים כאלו של איפוק ושליטה מוחלטת על נפש האדם הבסיסית ביותר וכל זה נובע מלבעבור נסות אתכם בא האלוקים ומהמצוות שחורטות את העדינות והרוממות במעמקי הנפש.

ר' מוישה שנכנס כהרגלו מלווה במלאכי השבת לא ציפה להפתעה הגדולה ולא חדל מלהתפעל מכל אשר הוכן לכבודו ובמיוחד מהמפה שניכר היה עליה ההשקעה הגדולה. אכן השבת עברה בטוב ובנעימים ובמוצאי שבת אחרי ההבדלה והפרידה של ר' מוישה מילדיו הוא נכנס אל חדר הסופרות הפרטי שלו להתקדם ולסיים מספר הזמנות דחופות שחיכו לידו האמונה. דפיקות בדלת ויהודי עם יריעת קלף בידי שביקש בדחיפות את ר' מוישה קטעו את רצף העבודה המבורך. סופר מתחיל שהיה צריך הדרכה דחופה עם איזו תקלה שהסתבכה - משהו שר' מוישה תמיד שמח לעזור בו.

ר' מוישה הזמין את הסופר המתחיל פנימה אל הסלון ובהיסח הדעת התיישב על יד השולחן הסלוני שעליו עדיין הייתה פרוסה המפה היוקרתית והמושקעת. כמו בכל הסיפורים הטובים בלהט העבודה הוסטה ידו של אחד מהם ובחלקיק שניה התהפכה קסת הדיו אל השולחן ועל המפה נוצר כתם ענק ומכוער של דיו סופרים שכידוע לא יורד בשום כביסה שהיא...

ר' מוישה בהה במפה המלוכלכת בחוסר אימון מוחלט, הוא פשוט לא יכל להכיל את המצב הנורא הזה ורק המחשבה על התגובה הצפויה של אשת החיל שעמלה על המפה הזו שעות אינספור החרידה אותו. בלי לחשוב פעמיים הוא נטל את חליפתו ופשוט נמלט מהבית כשהסופר המתחיל משתרך אחריו בלי להבין על מה יצא הקצף... בגינה השכונתית הוא השיג את ר' מוישה שתוך כדי התנשפות נמרצת הסביר לו במילים ספורות

אחר כשעה וחצי הבינו הבחורים שלא יספיקו להגיע למירון עד השקיעה. הבחורים ניגשו לנהג וביקשו ממנו בעדינות שיאפשר להם לרדת. ראובן ויוסף החלו לחפש בית כנסת בעיר הבלתי מזכרת, ולפתע הבחינו על גדר אחד הבתים במודעת אבל...

תפילה מנחה לא מתוכננת, והישועה שבעקבותיה...

כוחות ההצלה שהוזעקו למקום מהרו לפנותו לבית החולים כשהוא עדיין מחוסר הכרה, וחבריו מלוים אותו בתפילותיהם. עדכונים שהגיעו בהמשך היום מבית החולים בישרו כי המצב אינו פשוט כלל, וכי עקב אופי הפגיעה ידרשו כמה ימים רק כדי לדעת עד כמה הפגיעה משמעותית, ומהם סיכוייו של הבחור להתאושש ממנה. בימים שאחר כך נערכו בישיבה משמרות תפילה בלתי פוסקות, כששמו של שלמה מרדכי בן דבורה זיסל מוזכר שוב ושוב לרחמים בפייהם של חבריו ורבותיו.

על ראובן ויוסף, חבריו של מוטי לחדר, מטבע הדברים השפיע המאורע באופן מיוחד. גם הם התחזקו מאוד, יחד עם שאר בני הישיבה, בתפילה ובקבלות טובות למען חברם, אולם בתוך תוכם הם לא היו רגועים, הם הרגישו כי בתור חבריו הקרובים ביותר של

הסיפור שלפנינו שמופיע בעלון הנפלא והמעורר 'וכל מאמינים', מזכיר לנו עד כמה גדול הוא כוחה של תפילה במנין, ועד כמה מחבב הקדוש ברוך הוא מצוה הנעשית במסירות נפש, אף במקרה שמבחינת העושה היא לא נעשתה בצורה ה'מושלמת' שתכנן לעשותה...

שעת הפסקת הצהרים בישיבת 'תורה ותפילה'. קול חבטה עזה שנשמע מאחד החדרים הקפיץ את לב הבחורים. אלו שהגיעו למקום נחרדו לראות את מוטי חברם שוכב על הריצפה כשהוא מחוסר הכרה.

מוטי טיפס לגובה כדי להחליף נורה בחדר. בהעדר סולם מתאים הוא הניח כסא על שולחן, ותוך כדי שטיפס על ה'סולם' המאולתר הוא מעד, נפל לרצפה ונחבל באופן קשה בראשו.

מוטי עליהם לעשות מאמץ מיוחד.

הם שוחחו ביניהם על הענין וביחד גיבשו תוכנית. אחר ניגשו למשגיח ושטחו בפניו את תוכניתם: לנסוע בשעת צהרים מירושלים לאתרא קדישא מירון, לומר במקום את ספר התהילים ולשוב לישיבה עוד באותו לילה. המשגיח הרהר לרגע ואחר נתן את הסכמתו.

בשעה אחת בצהרים עלו ראובן ויוסף על האוטובוס. לפי התוכנית הם היו אמורים להגיע למירון בשעה שלוש וחצי, להתפלל מנחה ולאחר מכן לומר את ספר התהילים לרפואת חברים ומיד לאחר מכן לשוב לישיבה. הנסיעה עברה בטוב ובנעימים, השניים מנצלים את זמנם היטב, כראוי לבני ישיבה כמותם.

לאורך כביש שש זרמה התנועה ללא הפרעות, אולם כאשר הגיע האוטובוס לאזור מחלף אליקים, היא הואטה באופן משמעותי עד שלבסוף נעצרה. התברר כי תאונה קשה שהתרחשה באזור יוקנעם עצרה את התנועה באופן מוחלט.

אחר כשעה וחצי שבה עמד האוטובוס בפקק ללא ניע, הבינו הבחורים שלא יספיקו להגיע למירון עד השקיעה. כעת, מחד גיסא עמדה על הכף חובת התפילה במנין, ומאידך גיסא עמדה האפשרות הסבירה שירידה ביוקנעם תגרום לביטול תוכניתם להתפלל בעבור חברים במירון. לבסוף התפילה במנין היא שהכריעה את הכף. הבחורים ניגשו לנהג וביקשו ממנו בעדינות שיאפשר להם לרדת. הנהג הסכים, והשניים ירדו מהאוטובוס.

ראובן ויוסף החלו לחפש בית כנסת בעיר הבלתי מוכרת, ולפתע הבחינו על גדר אחד הבתים במודעת אבל המבשרת על משפחה היושבת שבעה במקום. בבית האבל בודאי ימצאו מנין, חשבו הבחורים והחליטו לנסות.

באוהל האבלים ישבו בני המשפחה כשלפניהם כמה מנחמים. הבחורים נכנסו בהיסוס אולם התקבלו במאור פנים. הם הסבירו לנוכחים את הסיבה שהגיעו למקום ונענו בהסכמה. למרבה הפלא היו במקום בדיוק שמונה אנשים שיחד עם שני הבחורים השלימו מנין.

לאחר התפילה הם נזכרו במטרה שלשמה הגיעו למקום והעזו לבקש מהמתפללים לומר עמם שני פרקי תהילים בעבור חברים. גם בקשה זו נענתה בחפץ לב, ואדרבה, האבלים הודו להם על

עילוי הנשמה שעשו.

כאשר פנו לצאת מאוהל האבלים, ניגש אליהם יהודי שומר תורה ומצוות שנכח בין המנחמים והתעניין בנעימות להיכן פניהם מועדות. הם באמת לא חשבו על כך... אך מבט מהיר בשעון הבהיר להם שפניהם מועדות חזרה לירושלים. כבר לא יספיקו לנסוע למירון ולחזור.

"לירושלים?" תהה האיש בקול מופתע, "הן אני נוסע בדיוק לשם. נסעתי לכאן מירושלים במיוחד כדי לנחם את קרובי, ובעוד כמה דקות אני אמור לשוב. אם תמתינו כמה דקות, תוכלו בשמחה להצטרף אלי".

כמה דקות לאחר מכן עלו השנים לרכב החדש והנחת. הנסיעה היתה מהירה ונעימה ובמהלכה השתעשעו עם הנהג בדברי תורה. בהגיעם לירושלים התנדב הנהג להסיעם עד לישיבה, והבחורים שבו לישיבה מוקדם מהצפוי ואף הספיקו להיות ב'סדר שלישי בבית המדרש.

המשגיח, שהופתע לראותם שבים בשעה כה מוקדמת, התעניין לפשר הדבר. הבחורים שתפוהו במעשה ובד בבד הביעו את אכזבתם על שלמרות המאמץ הרב שהשקיעו לא זכו להגיע לשער התפילה אשר במירון ולהתפלל לרפואת חברים.

אלא שהמשגיח דווקא לא היה נראה מאוכזב: "יתכן שדוקא התפילה שהתפללתם ביוקנעם היא שתפעל למען החולה יותר מכל", אמר להם, והסביר: "יוקנעם שוכנת כידוע למרגלות הר הכרמל, אותו הר מפורסם שעליו נענה אליהו בתפלת המנחה כמתואר באריכות בספר מלכים - א (פרק יח). ולמדו מכך חכמים (ברכות ו ב): 'לעולם יהא אדם זהיר בתפילת המנחה, שהרי אליהו לא נענה אלא בתפילת המנחה'.

אף אתם, בזכות מסירות נפשכם שלא לותר על תפילת מנחה במנין, בטוחני שתפילתכם בעזרת ה' תפעל את הישועה המיוחלת, לא פחות מהתפילה במירון".

למרבה ההפתעה, בחסדי שמים, ביום שלמחרת שמחו בני הישיבה לשמוע על שיפור משמעותי שחל במצבו של חברים החולה. מגמת השיפור נמשכה, ובתוך כמה ימים הוא שב לישיבה, פצוע ומגובס, אך מהלך על רגליו ומתאושש.

ואכן, מי שענה לאליהו בהר הכרמל בתפלת המנחה, ענה לתפילותיהם של בני הישיבה היקרים אשר מסרו נפש למען תפלת מנחה כהלכתה ושלח ישועה ורפואה לחברים.

להתחיל את היום ברגל ימין

חוויה רוחנית מדי יום אצלך בחייל

הלכה, סיפורים, רעיונות, ווארטים ועוד... אקטואלי ומרתק
הצטרפו בחינם לאלפי מנויים, שלחו מייל לכתובת:

dirshu@dirshu.co.il

הפורתח
בכל יום..

המייל היומי של 'דרשו'

היהודי ראה שגם שכן זה מסכים לתוספת הבנייה שלו, הלך וקנה חומרי ברזל בחמשת אלפים ש"ח. אולם רק הגיעו הברזלים והונחו בחצר הבניין, והנה השכן הזמין פקח של העירייה והתלונן שיש כאן דייר שמתכוון לבנות...

מוותור לא מפסידים!

לפי דולרים לפני שהתהפך המחיר מדולרים לשקלים. הדירה עלתה מיליון ומאה אלף שקלים. דירת גג, שתי קומות, חמישה חדרים + חצר גדולה בגג. הוא עדיין לא מכר את הדירה הישנה, היה קשה למכור אותה כי לא היה לה טאבו. בינתיים הוא חיזק את עצמו שמוותור לא מפסידים והוא רק ירוויח מזה.

אבל בינתיים העסק הסתבך עם מס הרכישה, שהרי החוק ידוע שמי שבבעלותו שתי דירות צריך לשלם מס רכישה, אלא אם כן הוא מוכר דירה אחת תוך שנה. מיודענו לא הצליח למכור את הדירה הישנה בגלל שלא היה לה טאבו, ונאלץ לשלם 40 אלף שקלים מס רכישה. ולמרות כל זאת, עדיין הוא המשיך וחיזק את עצמו שמוותור לא מפסידים, למרות שנראה שהוא הפסיד.

כך היה לא יום ולא יומיים, אלא במשך תקופה ארוכה הוא מחזק את עצמו ואת בני ביתו כי חזקה עליו האמונה שאם מוותרים לשני רק מרוויחים, גם אם לא רואים את התוצאה תיכף ומיד. באותו זמן החליטו להפוך את מחירי הדירות מדולרים לשקלים, ואז עלו מחירי הדירות ב-15%, כך יצא שאותו יהודי הרוויח כ-600 אלף שקלים ביום אחד, שהרי הוא קנה דירה לפי דולרים, ומיד אחר כך השוק התחלף ובפועל הוא שילם בשקלים. את דירתו הישנה הוא הצליח לבסוף למכור ליהודי זקן שלא הפריע לו שאין לדירה טאבו, והוא כמובן שילם לפי המחירון החדש של השקלים.

בזה לא הסתיים עדיין הסיפור. היות ונשאר לאותו יהודי הרבה כסף, הוא הלך וקנה דירה במקום אחר על הנייר, ולאחר תקופה עבר לבניין חדש ואת הדירה הישנה פיצל לשלוש יחידות דיור, אותן הוא משכיר בכ-15,000 שקלים!

כל זה בזכות הוותור, וכפי שהיה רגיל בפיו של מרן הגרא"ל שטינמן זצוק"ל: "מעודי לא ראיתי אדם מוותר ומפסיד!"

המעשה שלפנינו אירע עם יהודי שהתגורר ברחוב קהילות יעקב בבני ברק, בדירת שלושה וחצי חדרים. היה לו צפוף והוא רצה להוציא מרפסת כדי שיהיה לילדים להיכן לצאת לשחק. הוא הלך להחתים את כל השכנים על הסכמתם, כולם חתמו חוץ מאחד שאמר שהוא מסכים, אבל לא צריך חתימה היות ו'מילה שלי היא כמו ברזל'... כמה שניסו לשכנע אותו לחתום כמו כולם, הוא שב ואמר: "המילים היוצאות לי מהפה הן כמו ברזל, לא צריך חתימה"...

משראה היהודי שכולם מסכימים ורק אחד מסרב לחתום אבל גם הוא מסכים, הלך וקנה ברזלים בחמשת אלפים ש"ח כדי שבהמשך יביא קבלן שיתקין לו את המרפסת מחומרי הברזל. אולם רק הגיעו הברזלים והונחו בחצר הבניין, והנה השכן ההוא אשר פיו כמו ברזל הזמין פקח של העירייה והתלונן שיש כאן דייר שמתכוון לבנות, והוא מבקש שיעצרו את הבנייה מבעוד מועד... השכן שביקש את רשותם של דיירי הבניין מראש, נפגע מאוד מהמעשה ופנה אליו בתמיחה: "למה אתה מזמין פקח, הרי אתה בעצמך הרשית לי? [בנוסף לכך, הוא עצמו, כמה שנים קודם לכן, הרחיב ובנה מרפסת בלי אישור ואפילו לא נטל רשות מהשכנים], אם לא היית מרשה, לא הייתי קונה ברזלים, גרמת לי עכשיו נזק של 5,000 שקלים". השכן טען לעומתו, שהבנייה תחסום לו את האוויר והוא חולה ריאות (עכשיו הוא נזכר ממחלתו...). אבל השכן תמה עליו: "למה את כל זה לא אמרת עד עכשיו? לא הייתי מזמין ברזלים ולא הייתי מפסיד 5000 שקלים?"

בסופו של דבר, השכן החליט שהוא מתגבר על כעסו ומוותר על חלומה להוציא מרפסת, אך היות ובלי מרפסת קשה להם לגור שם, הם יעברו דירה למקום אחר והם בטוחים שמוותור לזולת לא מפסידים. הוא הלך וקנה דירה במקום אחר, המחיר היה אז

האזינו לתוכנית 'הפוח בל יום' בקו השיעורים של דרשו

כל הכתבות והתוכן משודרים להאזנה מדי יום מפי הרב אברהם פוקס

077-2222-666 שלוחה 31

מרן ר' איסר זלמן הסביר את בקשתו: 'הן נתתי לך שני כרכים מספריי, כרך ג' וד', אבל את ההקדשה כתבתי רק בחלק ג', אך אולי יארע שאי מי יכנס לביתך ויקח לידי דוקא את חלק ד', וכך לא יראה את ההקדשה שכתבתי לך, לכן רצוני לכתוב לך הקדשה גם בחלק ד'

לנהוג כבוד זה בזה

מרבו לקראת נישואיו בידו, הרב הוסיף בו את המילים: "הדורון דרשה וההקדשה - נא לעיין בחלק ג'..."

הרי זו גאונות בחסד! גאונות בגרימת כבוד התורה של תלמיד חכם צעיר!

רבי איסר זלמן, שליבו בער באש התמדת התורה, היה מסוגל לסכן את חייו למען מניעת חלישות הדעת מאשת אחינו; רבי איסר זלמן, שניצל כל רגע מרגעי חייו לתורת ה', יכול להסתפק בהקדשה אחת, אך לא די היה לו בזה, והוא דרש את הכרך האחר לרשום בו את ההקדשה הנוספת.

הגאון רבי שמשון דוד פינקוס זצ"ל כותב במאמריו לימים הנוראים מעשה נורא, ששמע מפי הרה"ג רבי דוד פינקל זצ"ל מירושלים. פעם עלה רבי דוד לביתו של רבי איסר זלמן בחולו של מועד. רבי איסר זלמן פנה אליו וביקש תיכף ומיד דף ועט מחמת שצריך לכתוב דבר מה, רבי דוד שאלו בעדינות ובדרך ארץ האם מדובר בדבר האבד אשר אי אפשר לדחותו. ורבי איסר זלמן אישר שמדובר בענין של פיקוח נפש.

כשנמסר לו מבוקשו, ביקש מרבי דוד שיגיש לו ספר משלי, ויקרא לו את שנאמר שם: "עיניך לנוכח יביטו ועפעפיך יישרו נגדך" (משלי ד, כה). רבי דוד הקריא מתוך הספר, ורבי איסר זלמן ישב וכתב את ששמע בעיצומו של חול המועד.

תמה רבי דוד פינקל: "רבי, תורה היא, וללמוד אני צריך, מה פיקוח נפש יש בכך?"

ענה לו הגאון: "השי"ת העניק לי ברחמי מתנה מיוחדת - כאשר מביט הנני באדם, יכול אני להבחין בשנייה אחת מיהו, ומה טיבו. והנה נכנסים אלי מאות אנשים לאחל חג שמח, והנני חש, שלדאבוני, כבר עברו כאן מספר אנשים, אשר במבט הראשון ראיתי בהם את החלק שאינו טוב, וכדי לזכור שעלי לבקש לראות רק טוב בכל אדם מישראל, כתבתי לעצמי פסוק זה שיהיה תזכורת בכל רגע."

בחולו של מועד - אסור לכתוב מאומה, מלבד דבר האבד, אך רבי איסר זלמן חש צורך עז לכתוב פסוק זה כדי שיזכור לא לראות, חס ושלום, בשום יהודי את החלק השלילי, זהו פיקוח נפש בעבורו, ולכן עליו לכתוב זאת בחולו של מועד!

הגאון רבי איסר זלמן מלצר זצ"ל, אשר הארץ רועדת לשמע שמו, היה מופלא באהבתו את ישראל וברגישותו לכבוד כל אחד מישראל.

הגאון הקדוש רבי יעקב ישראל קניבסקי, הסטייפלר זצ"ל, אמר בשם גיסו הגאון ה"חזון איש" זצ"ל, כי התואר "שר התורה" אינו יאה ומתאים לכל תלמיד חכם, אך על רבי איסר זלמן יכול לכתוב זאת. ואמר כי כאשר כותב את המילים "שר התורה" על הגאון רבי איסר זלמן, מחליקות המילים מן העט, כי אכן הוא שר התורה, שאין שום תוספות בש"ס שאינו יודע לו.

לרגל ימי ספירת העומר נביא לפני קוראינו היקרים, מספר עובדות מפעימות על אהבת ישראל ואהבת החסד שפיעמה בו, מתוך הספר הנפלא והמעורר 'כבודם של ישראל', משיחותיו של הגה"צ רבי אהרן טויסיג שליט"א אשר משמיא זכו ליה לעורר את הלבבות באהבת ישראל ובמצוות שבין האדם לחברו.

בירושלים עיר הקודש כיהן כרב הגאון רבי יצחק קוליצ' זצ"ל. הוא היה מקורב מאוד לרבי איסר זלמן מלצר מימי בחרותו וזכה לנשיאת חן בעיניו. הוא היה עמקן גדול, ולכן זכה שטרם נישואיו פנה אליו רבי איסר זלמן והעניק לו דורון דרשה, את ספריו "אבן האזל" שהיו באותה עת בידיו, כרכים ג' וד', ואף רשם לו הקדשה בכריכתו של חלק ג'.

רבי איסר זלמן כתב אודות החתן המופלג תארים נפלאים, היות שידע שייתכן כי בני הבית, ואולי אף הורי אשתו, יראו את ההקדשה, וכשיקראו את השבחים שכתב רבי איסר זלמן מלצר, יתרומם כבוד התורה של החתן התלמיד חכם.

כעבור זמן מה, ניגש רבי יצחק אל רבי איסר זלמן והודה על ההקדשה. כאשר שמע זאת ראש השיבה הישיש, רבה של סלוצק ובעל אבן האזל, השיב לתלמידו חביבו: "רבי יצחק יקירי ואהובי, מחל לי ועלה לביתי פעם נוספת."

הוא הבהיר את בקשתו: "הן נתתי לך שני כרכים מספריי, כרך ג' וד', אבל את ההקדשה כתבתי רק בחלק ג', אך אולי יארע שאי מי יכנס לביתך, ויקח לידי דוקא את חלק ד', וכך לא יראה את ההקדשה שכתבתי לך, לכן רצוני לכתוב לך הקדשה גם בחלק ד'."

ואכן, רבי יצחק עלה לבית רבי איסר זלמן כשחלק ד' שקיבל

לתמיהת רבי שלום, הסביר רבי איסר זלמן, שהיות והיתה לו התעוררות לתשובה בזכות חתן המצוות, החליט לבוא ולהשתתף בשמחה.

"איזו התעוררות תשובה היתה לו מחתן המצוות?" תמה רבי שלום.

השיב רבי איסר זלמן: "כשבאת להזמיני לשמחה, נזכרת שכבר חלפו ארבע-עשרה שנים מיום נישואיך, וקלטתי כמה מהר חלפו השנים, וחשבתי לעצמי מה עשיתי בשנים אלו, מה הועלת, וכמה תורה למדתי, ועל ידי כך התעוררתי לתשובה, לנצל מהיום והלאה יותר ויותר את זמני. לכן החלטתי לבוא לשמחה."

אלו היו השגותיו של רבי איסר זלמן. בעיניים כאלו הוא הסתכל על הזמנה שגרתית לבר מצוה...

כך הוא מכיר טובה למי שהיטיב עמו וגרם לו תועלת! הוא לא חסך מאמץ וטירחה, וצעד דרך ארוכה, שבסיומה היה עליו לטפס מדרגות רבות, כדי להכיר טובה למיטיבו...

בבתי נייטין התגורר הדיין הנודע רבי שלום אייזן זצ"ל, שעוד זכיתי להכירו היטב כשהתפלל בבית המדרש בבתי אונגרין, וגם אני התפללתי שם.

כאשר ערך רבי שלום בר מצוה לבנו בכורו בשבת קודש הלך אל רבי איסר זלמן מלצר בלוויית בנו, חתן המצוות, לקבל את ברכתו.

שאל רבי איסר זלמן היכן ומתי תיערך שמחת בר המצוה, ורבי שלום השיבו שזמן בר המצוה הוא בשבת קודש בביתו בבתי נייטין. והיות והמרחק רב ממגורי רבי איסר זלמן במחנה יהודה לבתי נייטין, תיקף ומיד ביקש ממנו שלא יטריח את עצמו לבוא. אולם למעשה, ביום בר המצוה הגיע רבי איסר זלמן להשתתף בשמחה.

על אף שרבי שלום התגורר בקומה השלישית, והמדרגות היו גבוהות וקשות לעליה, הטריח רבי איסר זלמן את עצמו לעלות ולברך את חתן המצוות.

רוצים לקבל את 'לקראת שבת' מדי שבוע ישירות למייל? **שלח מייל ל- dirshu@dirshu.co.il**

הוא לא האמין לעצמו. הוא, בעל המאה ובעל הדעה בבית הכנסת השכונתי, דוגמא ומופת למה שכל אחד רוצה וחולם, יושב בביתו שקוע בתוככי הכורסה הנוחה וממורמר כמו אחרוני העלובים, איך זה שאני לא מאושר...

סוד האושר היהודי

הרב אהרן כהן

שוויצרי טעים, קניתי את זה עבורך. אין הרבה כאלו. 'אסביר את עצמי', התנצל בכנות. 'עכשיו אחרי שבלעתי חצי חפיסה קלטתי, שלא זה מה שהייתי צריך'.

'אתה רוצה משהו?' ביררה מעשית מדי. 'לא. להיפך', הסביר את עצמו, 'עכשיו קלטתי, שהרצון למשהו טעים ומתוק לנשנוש, זה לא סתם דחף למתוק, זה משהו שבווער בי, ולא נותן לי מנוח'.

'הרי' - הרחיב בדבריו - 'ברוך השם, בלי עין הרע, לא חסר לנו כלום'. הנהוני הסכמה לצד העברת עין על הסלון המהודר נתנו לו להמשיך, 'עם פרנסה אנו מסודרים, הודו להשם טוב-טוב בלי טענות, בנוסף לא נשכח מהעיקר, התברכנו בילדים מתוקים. גם בחברה אנו מסודרים. אז, למה אני לא מאושר?'. שקט סמיך נפל על הסלון המפואר המואר בגווני בורדו-טורקיז מלכותי.

הוא לא האמין לעצמו. הוא, בעל המאה ובעל הדעה בבית הכנסת השכונתי, דוגמא ומופת למה שכל אחד רוצה וחולם, להיות מסודר בחיים, יושב בביתו שקוע בתוככי הכורסה הנוחה ממורמר כמו אחרוני העלובים: 'למה אני לא מאושר?'

לא הרבה פעמים קורה שאתה שומע סיפור שכזה מפי בעל-המעשה. נראה שעיצומם של ימים, ימי הספירה הנעלים בו אנו עומדים, כשאנו מתכוננים בצפייה לקראת יום קבלת התורה, ימים אלו משפיעים טללי חיזוק בעניין גדול וחשוב זה. ומכאן לסיפור האמיתי שרק מחמת כבודו ומשפחתו החשובה של המספר לא נכנהו כאן בשמו המוכר בעירו ומחוצה לה:

קול פתיחת וטריקת הארונות נשמעו מהמטבח. 'מחפש משהו?' התעניינה. 'הנה, מצאתי. זה נראה מעניין'. אחר נגיסת שתי קוביות שוקולד פלט, ספק לעצמו ספק לה, 'רציתי משהו מתוק, זה היה די טעים'.

מכריו וידידיו יודעים שהוא כנה וישר לאחרים אך בעיקר לעצמו. לא מעגל פינות או מתחמק משאלה בלתי פתורה. דווקא להיפך, הוא לא מתחבא ולא מפחד להתייצב מול האמת, ואולי זה אחד מהדברים שגרמו לו להצליח בעסקיו.

קעת בביתו, בסיימו חצי חפיסת שוקולד הפטיר בקול 'לא. זה לא היה שוקולד'. היא כבר כמעט נפגעה. 'מה? זה היה שוקולד

בדיוק כמו שהגוף שלי צריך כוס קפה למלא קצת את הקיבה, זהו אותו דבר בעצם ואולי אף יותר. זה מה שקורה לי, אני קם בבוקר, עם נשמה רעבה, ובמקום לרוץ וללמוד דף גמרא ותפילת שחרית נלהבת, אני דוחף לה קצת חדשות, והנה, היא נרגעה לשעה-שעתיים...

כך, שאני יכול חס ושלום, לעבור את החיים וכל הזמן לחפש כל הזמן משהו אחר; עיתון, אוכל, שוקולד להשביע את הנפש, כשהבעיה היא שלפעמים אפילו לא קולטים שאנו סוחבים את זה כבר 'שנים', כל הזמן אנו משכנעים את עצמנו שאוטוטו כשיהיה לנו את זה וגם את זה אנו נהיה מאושרים...

למחרת בערב אחר הלימוד עם חברותא כלבנו, תיאר בביתו "נראה שצריך פשוט לתת לנשמה לאכול את מה שהיא אוהבת. ולא לנסות שוב ושוב, אולי היא תהנה ממה שהגוף נהנה. רק להתיישב וללמוד שעה תורה ועוד שעה תורה".

לשליחת תגובות לכותב המאמר,
כתבו ל: a0533185209@gmail.com

אם בארזים נפלה השלהבת, הרהר לעצמו במיטתו חציו ער וחציו ישן, יש מישהו שכן מאושר בחיים? בבוקר, החלטי כדרכו, כבר ישב אצל 'המאמן האישי' המפורסם שרבים קבלו דרכו אושר וטעם לחיים.

שיחה קצרה הובילה למבוא סתום. 'עובד קשה?' אי אפשר להגיד. מסובך בחברה? גם לא. אז מה כן. 'החברה שמגיעים אליי, זה החלום שלהם, להיות כמוך, ואתה לא מרוצה?', ניסה הלה לחנכו וללמדו דעת.

בערב בבית, אחר שיחה קצרה על מה שהועיל ה'מאמן' וליתר דיוק, למה הוא לא עזר, הוא התלהב פתאום והכריז בלהט. 'האמת שזה די פשוט'. 'מה?', היא לא האמינה למשמע אוזניה, מה פשוט כאן?'

'שמעתי פעם בדרשה תיאור חי ואמיתי, התחיל להשתפך, 'ראית פעם באיזו דחיפות אנשים תופסים את העיתון בבוקר?', 'הנהנון המחויך היווה אישור, הרי אצלם בבית זה ממש 'מעשה רב' כל יום.

'זו לא רק הסקרנות מה עוד קרה ביום שעבר, אלא פשוט

077-2222-666 או *4992

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

דקה מתוקה - שישים שניות מרתקות על הדף היומי

היכן מצינו וידוי ב'וידוי מעשר'?

סוטה דף ל"ב

וידוי מעשר

בא ללמדנו שה' זוכר לאדם רק את המצוות והעוונות שהשכיח מלבנו; כלומר, את המצוות ששכח ולא התגאה בהן. ומאידך את העוונות ש'שכח' ולא שב עליהן בשובה. אך העוונות שהאדם זוכר ומתחרט עליהם, וכן המצוות שהוא זוכר ומתגאה בהן, אינם נזכרים לפני ה'.

לדבריו אפשר לפרש, שה'וידוי' טמון בתבות: "לא עברתי ממצותיך ולא שכחתי - שלא קיימתי את המצוות מתוך ענווה, אלא הייתי מתפאר ומתגאה בהן.

(וכל מאמינים)

אמרת לפני ה' אלוקיך בערתי הקדש מן הבית... ככל מצוותך אשי צייתני לא עברתי ממצוותיך ולא שכחתי (דברים כו יג) אמירה זו מכונה במשנה בסוטה (לב): "וידוי מעשר". ולכאורה יש להבין היכן מצינו בפרשה זו וידוי על חטא, אדרבה, האומרה מצהיר שנהג במעשרותיו כדין? ופירש רבי דוד אריק:

בראש השנה, מסתיימת ברכת הזכרונות בשבת: "כי זוכר כל הנשכחות אתה... ואין שכחה לפני כסא כבודך". והנה לכאורה נראים הדברים ככפל לשון? ופרש רבי ישראל מרודזין. שהדבר

באיזה אופן פסול הכהן מלברך ברכת כהנים אף כשעבר עבירה אחת?

ביסודות האמונה - אסור לו לברך ברכת כהנים. וכן אם עובר על כל עבירה שהיא 'להכעיס', דהיינו שאינו עושה כן מחמת תאוותו, אלא כמרידה במלכות שמים חלילה, נפסל מלברך. [שו"ע קכח, לט, ומשנ"ב קמג-קמו; בו"מ דרשו, 148]

כהן רשע, אף שמפורסם לכל שעבר עבירות חמורות וטרם שב בתשובה, רשאי - וחייב - לברך ברכת כהנים, כיון שהוא מצווה מן התורה לברך ברכת כהנים, ואין אנו אומרים לו להוסיף חטא על חטאיו. אולם, כפי שלמדנו, אם יש בידו עוון רציחה או כפירה

באיזה מקרה צריך הכהן לנדור נדר כדי שיוכל לברך ברכת כהנים?

מדאורייתא - יש כח ביד חכמים לעקור דבר מן התורה ב'שב ואל תעשה'. ואם גירש את אשתו, ויחד עם זה נָדַר 'על דעת רבים' שלא להנות לעולם מנשים האסורות עליו - רשאי לברך. [שו"ע קכח, מ, ומשנ"ב קמו ויקמט; בו"מ דרשו, 155]

האמור לעיל בענין כהן שעבר עבירות, אינו אלא בכהן שעבר על עבירות שאין להן קשר לענין הכהונה, אולם כהן שנשא אשה האסורה לכהן, כגון גרושה - כיון שחילל את קדושת הכהונה, פסלוהו חכמים מלברך ברכת כהנים, והגם שמצווה לברך

כהן שעשה 'קידוש' בין שחרית למוסף - האם רשאי לברך ברכת כהנים במוסף?

להפגת היין. וכהן הנצרך לקדש בין תפילת שחרית לתפילת מוסף, ישמע קידוש מפי אחר, כדי שיוכל לברך ברכת כהנים במוסף. ומיץ ענבים - נחלקו הפוסקים אם דינו כיון לענין זה. [שו"ע קכח, לח, ומשנ"ב קלח ויקמא; בו"מ דרשו, 146]

כהן ששתה יין - טהור או מעורב במעט מים - בכמות של יותר מ'רביעית' (86-150 סמ"ק, לשיטות השונות), או ששתה רביעית יין טהור בבת אחת - פסול מלברך ברכת כהנים עד שתפוג השפעת היין, וראה שולחן ערוך סימן צט, סעיף ב, בנוגע לדרכים השונות

* כהן שהמיר את דתו בין במזיד ובין בשוגג - נפסל מלברך ברכת כהנים, אף אם שב בתשובה. ויש אומרים שאם שב בתשובה הריהו כשר לברכה, וכך פסק הרמ"א.
* כהן הרגיל לחלל שבת בפרהסיא, דהיינו בפני עשרה אנשים מישראל, או באופן שידע כי הדבר יתפרסם - נפסל מלברך ברכת כהנים.
* כהן שהרג אדם פסול מלברך ברכת כהנים. ואם אין עדים שהרג, אלא זוהי שמועה בלבד, אין למונעו מלברך, אך כמובן - אם הוא עצמו יודע שהרג, אינו רשאי לברך.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

האם ראוי להדפיס ציורים בסידורי התפילה?

להביט בשעת התפילה, כגון הקיר שבו קבוע ארון הקודש. וכן אין להדפיס ציורים ותמונות בסידורי התפילה, בדפים שבהם מופיעה תפילת שמונה עשרה. ויש שכתב כי גם את שאר חלקי התפילה - כגון פסוקי דזמרה - אין להתפלל מול הדברים המפריעים לכוונת התפילה.

[שו"ע צ, כג, ומשנ"ב ע-עא; בו"מ דרשו, 77, 81 ו-82]

אסור להתפלל תפילת שמונה עשרה מול מראָה, אף בעינים סגורות, כיון שבשעת הכריעות נראה כאילו המתפלל משתחוה לדמותו הנשקפת במראה; ויש להחמיר אף בזכוכית רגילה, כאשר היא משקפת את שְׂמוּלָה כעין מראה.

וכמו כן, אין להתפלל מול ציורים ותמונות, כיון שהם מפריעים לכוונת התפילה, ואם אירע שמתפלל מולם יעצום את עיניו. ומסיבה זו, אין לצייר ציורים בקיר בית הכנסת, בחלק שבו עשויים

לפתוח את היום בטוב...

הצטרף אלינו וקבל את המייל היומי של 'דרשו'
'הפוח בכל יום' לתיבת המייל שלך

סיפורים • חיזוקים • הלכה יומית • כתבות וראיונות • פרשת שבוע

להצטרפות נא שלחו מייל לכתובת

dirshu@dirshu.co.il